

Görögkatolikusok a nyugati határszélen

KELET-MAGYARORSZÁGRÓL A RENDSZERVÁLTÁS UTÁN, A JOBB MUNKALEHETŐSÉG REMÉNYÉBEN INDULTAK EL SOKAN A DUNÁNTÚLRA, ÉS TELEPEDTEK LE GYŐRBEN. A HÍVEKNEK LELKIPÁSZTORRA IS SZÜKSÉGÜK VOLT, EZÉRT KERESZTES SZILÁRD PÜSPÖK ATYA FEKETE ANDRÁS ATYÁT KÜLDTE GYŐRBE, HOGY ÖSSZEGYŰJTSE AZ OTT ÉLŐ GÖRÖGKATOLIKUSOKAT. ERRE AZ IDŐSZAKRA Ő ÍGY EMLÉKSZIK VISSZA:

„A növekedést az
Isten adta”

[1Kor 3,6]

Dr. Pápai Lajos püspök úrnak köszönhetően, 1991-ben kezdődött a győri görögkatolikus egyházközség léte. Ő ajánlott egy üresen álló plébániát és a Szent Erzsébet-templomot, hogy egy oda költöző pap kezdje meg a városban és a környékén élő görögkatolikusok megkeresését, közösséggé szervezését. December elsején volt az első Szent Liturgia, amelyen tizenhatan vettünk részt, főként a Pregun és Ulicsák családok, s még páran. (A hívek megtalálásában segítettek a plébános atyák, akik kihirdették, hogy a városba költözött egy görögkatolikus pap, és lesz Szent Liturgia.)

A Szent Erzsébet-templom majdnem hét éven át volt az „otthonunk”. Eközben a parókia joghatósági területe kiterjedt a Győri és a Szombathelyi Egyházmegyék területére. Szombathely bizonyos szempontból megelőzte Győrt, mert Szaplanczay György atya Nyírcsászárírból havonta lejárt Szombathelyre Szent Liturgiát végezni. Egy „filia” tehát már adva volt, ehhez jött Pannonhalma, ahol akkor még 30-35 görög fiú tanult.

Nem volt robbanásszerű fejlődés. Emberről emberre, családról családra járva találtuk meg egymást. Volt, hogy egy idős asszony másfél órát várt a hideg templom előtt, mert úgy hallotta, hogy lesz Szent Liturgia. Máskor egy fiatal pár csengetett be, hogy házszentelést kérnek, mert nemrég költöztek a városba. (Ezek hihetetlenül lélekerősítő élmények.)

Egyre erősebb lett az igény, hogy legyen saját templomunk. Remélni sem mertük, hogy az ötvenes évek óta üresen álló szerb ortodox templom a miénk lehet, más megoldásokat kerestünk. Az ügyet Dudits Gábor mozgította ki a holtpontról, amikor elment Szentendrére, a szerb ortodox püspökségre, és elkérte a templomot. Óriási szó és felfoghatatlan öröm volt, hogy a szerb ortodox egyház átadta nekünk a templomot. Nem sokkal előtte a városból megkaptuk a régi – 200 éves – parókia épületét, melyben addig szociális szükséglakások

voltak. Műemlék volta miatt nem volt egyszerű a felújítás. A templom 2000-re készült el. Még lepusztult állapotában is áhitatra indított, ám végül újra visszanyerte régi szépségét.

A közösségépítés fontos lépése volt, hogy családoknál voltak a hittanórák. Gyermekeink és barátai alkották azt a csapatot, mely két országos hittanversenyt is nyert, s mert focizni is szerettek, hazahozták a Szent György-kupát is. A máig is emlegetett nagy kerékpáros zarándoklatunk – Győrből Máriapócsra –, azt hiszem, életre szóló barátságokat alapozott meg.

András atya elhelyezése megtörte az egyház-köztség lendületét. Utóda, Tóth András atya igyekezett újjászervezni a közösséget. A nagycsaláddal járó elfoglaltságok és megromlott egészségi állapota miatt munkáját nem tudta befejezni. Megszervezte a szeretetszolgálatot, mely révén ismertebbé vált a közösség a városban, s az Őt templom fesztivál rendezvény-sorozatnak is tevékeny résztvevője volt. Ennek eseményei is jó hírért vitték a görögkatolikus-ságnak Győr városában.

2014-ben, amikor átvettem az egyház-községet, első nagy munkám a filiák újjászervezése volt. Hatalmas terület tartozik a győri egyház-községhez. Jelenleg Sopronba, Szombathelyre, Tatára és Pannonhalmára járok rendszeresen. Három filia egy-egy meghatározó személyisége ír most a saját közösségéről.

Pannonhalma

Káplár Bazil Benedek: Kilencedikes gimnazista vagyok Pannonhalmán, ahová immár harmadik éve járok. Debrecenből származom, ott lakik a családom. Sokak számára furcsa lehet, hogy az ország másik felén tanulok, de nekem evidens volt, hogy ide fogok jönni, mert édesapám és két bátyám is Pannonhalmán végzett, és az egyik bátyám jelenleg is ide jár.

Pannonhalmára már régóta járnak görögkatolikus diákok, a nyolcvanas-kilencvenes

években különösen sokan voltak egyszerre. Az említett időszakhoz képest most kevesebb a létszám, de lelkesek és összetartóak vagyunk. Havonta egyszer van Szent Liturgia a diákkápolnában, és minden szombaton vecsernye. Egy Szent Liturgián 15–25-en szoktunk lenni, vecsernyén pedig 3–7 fő. Legfőbb célunknak tekintjük, hogy ebben a kicsit másabb közegben is megéljük görögkatolikus hagyományainkat, jobban megismerjük rítusunkat, és minél jobban összeismerkedjünk egymással.

Sopron

Elek Antal: 2012-ben kezdtük el a görögkatolikus szertartások szervezését jó hangú, nagyrészt római katolikus, zeneszerető énektanár barátokkal és ismerősökkel a sopronbánfalvi Mária Magdolna-kápolnában a római hívek számára, először paraklisszal, akathisztosszal, vecsernyével. Ekkor még alig 3-4 görögkatolikus volt közöttünk. Szertartásaink szépsége, dallamai hozták össze közösségünket, és töltötték meg a 13. századi kis templomot. 2013-tól a gyógykezeléseken időszakosan Sopronban tartózkodó Sereghy János balsai parókus atya buzdítására és segítségével tudtunk Szent Liturgiát is végezni, ami ittlétei alatt, három-négy havonta néhány szertartást jelentett. Az ő közbenjárására tartós otthonra találtunk a soproni Szent György-plébánián. Henczel Szabolcs plébános atya évek óta rendelkezésünkre bocsájtja a fűtött, Krisztus-ikonnal és az Istenszülő ikonjával díszített, altemplomi kápolnát.

Sopron, mint a görögkatolikusok legfiatalabb misézőhelye Polgári László atya aktív támogatásával mostanra havi két alkalommal, 10-22 hívő részvételével stabil mikroközösséggé vált. Az elmúlt négy évben közel 150 görögkatolikus fordult meg szertartásainkon, a családtagokat

is beleszámítva. Nyugdíjasaink mellett főleg iskoláskorú gyerekek és fiatal családok, fiatal házások a résztvevők. Már a kezdetektől minden szertartás után agapét tartunk a közösségi teremben, ahol további beszélgetésre, katekézisére van mód, többek között szertartásainkról, a keresztyén gyermeknevelésről, keleti hagyományainkról. Néhány felnőtt keresztségre, házasságra való felkészülése, gyermekek elsőáldozása tett egy-egy időszakot intenzívebbé, amikor hónapokig elmélyedhetünk a szentségekre való felkészítésben.

Közel fél éve heti rendszerességgel végzünk vecsernyét szombat este, és egy-egy hétköznapi nagy ünnepnap előestéjén, illetve Szent Liturgiát vasárnap öt órakor. Állandó pap hiányában természetesen csak az említett szertartások szövegének és dallamaink szépségével tudjuk az itteni hívek szívét felmelegíteni és megerősíteni. Eleinte havonta helyeztünk ki a plébániákra plakátokat, cikkek jelentek meg a közösségről helyi lapokban. Mostanra már a plébániákon is tudják, hogy minden hónap 2. és 4. vasárnapján van Szent Liturgia a Szent György-plébánia altemplomában, amíg ez a győri szervezőlelkesség részéről tartható.

Szombathely

Oroszné Koleszár Mária: Történetünk 1990-ben kezdődött, amikor Szaplonczay György atya elkezdett Szent Liturgiát végezni a városban, az ún. Zárdatemplomban – tudtam meg a nyírségi Gávavencsellőről származó Mesteri Lászlóné Marika nénitől, aki már a kezdeteknél oszlopos tagja volt a közösségnek. Elmondta, hogy az atya akkor mintegy száz főt tudott összeírni Szombathely-Kőszeg térségében. Mindenki messziről származott: a Nyírségből, Borsodból vagy Kárpátaljáról. A közösség tagjainak nagy része mára sajnos lemorzsolódott a költözések, illetve halálozások miatt.

Jelenleg minden hónap harmadik vasárnapján van Szent Liturgia, melyeken 25-30 fő szokott részt venni. A helyszín még mindig a Zárdatemplom, hivatalos nevén Szent Norbert-templom. Jelenleg Polgári László atya jár hozzánk Győrből, akit mindig nagyon várunk. A kis csecsemőktől az idős házaspárig minden korosztály megtalálható a hívek sorában. A Szent Liturgia után kicsit elbeszélgetünk egymással, olyanok vagyunk, mint egy nagy család. Marika néni a liturgia napján délelőtt telefonon is felhívja a „feledékenyebbeket”, mert a vasárnapok sorszámát könnyű összekeverni. Jómagam csak az utóbbi pár évben csatlakoztam családommal együtt a közösséghez, amikor Szombathelyre költöztünk a fővárosból munkahelyváltás miatt. Két fiunk, Marci és Miksa alkotják a ministránszecskeket. A közösség létszáma nem túl magas, de bízunk abban, hogy ez a szám emelkedni fog. Kértük a hittantanárok segítségét további görögkatolikusok felkutatásában, a helyi római katolikus lapban is írtak rólunk, sőt honlapunk is van, ahol minden fontos információt megosztunk az olvasókkal (szombathelyigorokat.wordpress.com). Örülünk, ha a következő alkalommal e cikk hatására néhány új család is megjelenne a húsvéti Szent Liturgián, s létszámunk előbb-utóbb akkorára duzzadna, hogy saját parókusunk lenne, és nem kellene mindig egy hónapot várni a szentmisékre.

Mindenkit szeretettel várunk!

Győr

Győrben az utolsó népszámlálás szerint kb. 400 görögkatolikus él. Ebből vasárnaponként 60-80 hívünk jut el Szent Liturgiára. Legtöbbjük a város 30 km-es vonzáskörzetében lakik. A nyugdíjasok száma 10 fő alatt van, az általános iskolás és kisebb gyermekeké 45 fölött. Rendkívül fiatal a közösségünk, ennek minden előnyével és nehézségével. Nagyon kicsiny létszámú az a törzsgárda, amely minden vasárnap itt van a templomban. Gyakori a családoknál a havi egy, esetleg két vasárnapi templomba járás.

A vasárnapi liturgiák előtt az utrenye állandó részeit énekeljük. Minden ünnepnap este végzünk Szent Liturgiát. Szerdánként parakliszt, nagyböjtben előszenteltek liturgiáját végzünk, szombaton levelesnek vanak el. Hétköznap szertartásokra kevesen jutnak el. Hétköznap csak felnőtt és ifjúsági hittant tudunk tartani, mert nagyon sok a családok, a gyermekek elfoglaltsága, hétköznap nem jutnak el sem hittanra, sem szertartásra. Ezért is kezdtünk el két éve az iskolákban hitoktatni. Ma már nyolc iskolában huszonegy hittanóránk van. Ezenkívül a parókián vasárnap a Szent Liturgia előtt és után próbáljuk oktatni a gyermekeket. Hétköznapokon a dolgozóknak, illetve a nyugdíjasoknak van bibliaóra, a középiskolásoknak, felnőtt fiataloknak ifjúsági hittan.

A filiákban nagyon szépen fejlődik a hitélet, köszönhetően a helyben élő szervezőknek. Sopron és Szombathely lassan megérik arra, hogy önálló szervezőlelkességgé váljon. Minden vasárnap délután valamelyik filiában töltöm. Szombatonként igyekszünk családi napokat, adventi koszorúkészítést, gyertyamártást, húsvéti tojásfestést, kirándulást szervezni. Ezeknek a programoknak a lebonyolításához közösségi teremre lenne szükségünk. A parókia pincéjét szeretnénk egyfajta „pinceklubba” kialakítani. Terveink és pályázatunk már van, reméljük, sikerül a megvalósítás is. Az udvaron tervezzük egy többfunkciós rendezvényter kialakítását. Ennek is elkészültek a tervei, bízunk abban, hogy kapunk hozzá támogatást is!

Az egyházközségben lassan formálódnak a csoportok, de még sok idő, amíg önjáró, erős, imádkozó szeretetközösségekké válnak. Szépen fejlődik a liturgikus élet, van képzett kántorunk, szép templomunk. Az oltár hiányzó felszerelését most egészítjük ki ripidionokkal és kereszttel. Nagy lendületet adott a győri görögkatolikus hitéletnek a máriapócsi kegykép ittléte. Ma is érezzük jótékony hatását, és kérjük is minden héten az Istenszülő oltalmát és segítségét egyházközségünkre!